

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD.
Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807
Rokopis se ne vrača.
OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18. Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca:
trgovski račun na ime Ljudska založba: Trst 11-5156; Re-
ka 45-301; Ljubljana 20-016.
NAROCNINA
Cena A: mesečna 172, četrletna 510, polletna 1000, celoletna 1980
B: Cena B: 120, 350, 700, 1384 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 d.n.
Cokovni račun na ime Ljudska založba: Trst 11-5156; Re-
ka 45-301; Ljubljana 20-016.
Poština plačana v gotovini
SpDizalica in abon. postale Štev. 640

Leto III - Cena 8 lir - 6 jugolir - 2.50 din

TRST petek, 11. julija 1947

Prvi dan procesa proti vojnim zločincem v Ljubljani Gauleiter Rainer pred ljudskim sodiščem

Javni tožilec major V. Klor Damjan čita obtožnico pred nabo-
polno dvorano - Tržaško delovno ljudstvo zahleva strogo kazni

Ljubljana, 10. (Tanjug) — Kar-
kor smo že javili, se je pričel danes
v Ljubljani proces proti skupini
nemških vojnih zločincem, kateri je
na čelu dr. Friedrich Rainer, Gau-
leiter, tekmo vne vrhovni komi-
sar v Jadranskem Primorju, Gau-
leiter Gorjske in Gorenjske. Ostali
zločinci so: Glaser dr. H. Emil;
Kühler Ludvig, general planinskih
vojev; Hösslin von Hansa, gene-
ral; Christ Heinrich, polkovnik;
Fieckner Hans, podpolkovnik; Neu-
bert Günter; Vogt Josef, kriminal-
ni svetnik; Doujak dr. Hermann,
upravniki svetovalec v Ljubljani; Hra-
detsky F., vodja SS; Hochsteiner
Walter, škofski vodja NSAP-a za
Gorenjsko; Kuss Leon, okrožni
vodja v Kranju; Gerlach Reinhold,
kriminalni sekretar, in Müller
Franz, organ gestapa.

Vojakiemu sodišču predseduje
kapetan August Bračič, obtožbo za-
stopa javni tožilec in major Da-
mjan.
Razpravna dvorana je bila nabo-
polna poslušalcev. Obtoženci so
bili skoraj vsi oblečeni v civilne
obleke. Po ugotovitvi osebnih po-
datkov obtožencem, je javni tožilec
prebral obtožnico, v kateri tožilec
da so obtoženci krivi, ker so izvedli
v praksi nacistični program za
likvidacijo majhnih narodov, da so da-
li prestrelili na tisoče talcev in po-
žigali nesčetno domov, da so posla-
li na tisoče ljudi v koncentracijska
taborišča, kjer so končali v krem-
atorijih. Obtoženci so s tem dokaza-
li, da so bili izvršitelji nacistične
stranke. Upravni aparat, v zasedbe-
nem ožemju je bil za nacistično
zastopano samo orodje za izvrševanje
nacističnega kriminala.
S tem programom so nacisti za-
četli 6. aprila 1941. del Jugoslovije,
pri čem sta jim pomagala fašistična
Italija in Horthyjeva Madžarska.
Potem je javni tožilec našel raz-
ne položaje, ki so jih imeli obto-

Zahteve francoskih državnih nameščencev Proglasitev stavke se še vedno pričakuje

Pariz, 10. — Dopolnilni «Franco-
ske tiskovne agencije» Raymond
Hubert javlja: Stavka, s katero so
pretili francoski državni uslužben-
ci na današnji dan, danes ni pri-
čela, toda pretinja še vedno obsto-
ja. Pregovori se nadaljujejo. Med
kartelom drž. uslužbenec in med
vlado posreduje socialistična par-
lamentarna skupina. Vlada je pred-
ložila nove predloge, ki so bližji
zahtevam uslužbenec, ki pa jih še
vedno popolnoma ne zadovoljujejo.
V teku noči se bo izvedelo ali je
dosežen sporazum, ali pa bodo na-
meščenci proglasili stavko, ker bo
vlada imela nocoj sejo.

Za vlado obstoja nevarnost, da
bo spor prešel popolnoma na po-
litično polje, kar je dal naslutiti
neki govornik Komunistične par-
tije v parlamentu.

Italija bi zamenjala bifi enakopravna...

Rim, 10. — Minister Storza je
zaprosil francosko vlado, naj ita-
lijanska delegacija na pariski kon-
ferenci 12. t. m. smatra, za popo-
lnoma enakopravno z delegacijami
ostalih držav, čeprav Italija še ni
ratificirala mirovne pogodbe. ANSA
javlja, da je italijanska vlada
prejela pozitiven odgovor. Ista je
Storza zaprosil tudi angleško vado,
ki pa še ni odgovorila.

Zamenjava denarja v Albaniji
Tirana, 10. (Ata) — Albanska
vlada je odredila zamenjavo papir-
natih novčanic in metalnega denar-
ja, ki je sedaj v obtoku. Nov denar
se bo imenoval elek. Zamenjava
bo izvršena: 9 levov za 1 albanski
frank. Odnos novega denarja do
tujih valut je določen takole: 1
napoleondor 326 levov, 10 dolarjev
ZDA 846 levov, 1 štrling 410 levov,
100 dinarjev 100 levov, 100 CS-
kron 100 levov.

Gottwald in Masaryk pri Stalinu

Pariz, 10. (AFP) — Češkoslova-
ški ministri predsednik Gottwald,
minister za zunanje zadeve Masaryk
in minister za pravosodje Drtina
so bili sprejeti včeraj pri Stalinu.

Atentat na Salazarja
New York, 10. — Lizbonski do-
pnilnik lista «Monitor» javlja, da je
nezadovoljstvo na Portugalskem
prilo tako daleč, da so hoteli
že dvakrat zrušiti Salazarjev režim.
60 oficirjev iz posade Oporto je s
pomočjo oklepnih avtomobilov ho-
telo ugrabiti Salazarja, ko je bil
na odhodu v Meaduro. Druga zara-
ta je bila odkrita v Lizbonu. Obe
zaroti sta spodleteli. Javljajo, da so
bile podvzete stroge mere proti ne-
zadovolježem, in število aretacij
zaradi politične propagande se je v
zadnjih 18 mesecih močno povečalo.

TERORISTI V TRSTU NENEHNO NA DELU Spet bombavul. R. Manna 29 na založništvo našega lista

Trst, 10. — Nocoj ob 23.25 uri
se je ustavil pred sedežem Založ-
ništva «Primorska dnevnika» v
ul. R. Manna 29, kjer je nedavno
imel sedež tudi Pokrajinski na-
odno-osvobodilni odbor za Slovena-
sko Primorje in Trst, ter avto-
matično predvzeta eksplozivna
pred vrata garaže postopaj eksplo-
dirala bomba, ki je prebila vrata
garaže. Hišnik, ki je takoj po eks-
ploziji pogledal skozi okno, je opazil
dve moški osebi, ki sta bržali
po stopnicah ulice za postopaj.
Kmalu po eksploziji je prišla el-
vilna policija z dvema članoma
ameriške vojaške policije, ugotovi-
la dogodek in pobrala nekaj drob-
cev eksplozivne bombe.

Skoda je precejšnja, ker je bila
eksplozija zelo močna, ranjenih in
drugih človeških poškodb k sreči
ni bilo.
To je že druga bomba, ki so jo
tržaški teroristi vrhli v poslop-
je v ulici Ruggero Manna 29.
Zdi se, da so si teroristi izbrali
ravno današnji dan za svoj naj-
novejši pohod, zato da bi menda
dokazali novemu višjemu oficirju
za civilne zadeve polkovniku
g. Jaki, Carnesu, da njegovo svarilo
na predvarjanju tiskovnih
konferenc glede terorističnih iz-
padov, rušenja miru in kršitve
javne varnosti, prav nič ne zale-
že. Zato menimo in zahtevamo,
da bi bilo neobhodno potrebno,
da ZVU končno ne uporabi
vse mero, da se vsi teroristi iz
našega mesta odstranijo. Le tako
bo svoje besede potrdil z dejan-
jem, kajti prihajanja polet-
skih organov na lice mesta po
že izvršenem činu smo si v
presti. Na svojih tih, v svojem
mestu hočemo biti že enkrat go-
tovi in varni svojega življenja in
svoje imovine.

Letalski promet v Jugoslaviji
Beograd, 10. (Tanjug) — Letos
bodo v Jugoslaviji uvedli številne
letalske proge v notranjosti države
in z inozemstvom. Razen rednih
prog Beograd-Zagreb-Ljubljana,
Beograd-Sarajevo, Beograd-Zadar
in Beograd-Tirograd, bodo še
civilne letalske proge Beograd-Sušak
in Beograd-Dubrovnik. Otvorili bo-
tudi proge za Budimpešto, Buk-
arešto in Sofijo. V petletnem go-
spodarskem načrtu je predvidena

Novi poslanik ZDA v Beogradu
Beograd, 10. (Tanjug) — Sineci
je prišel v Beograd novi ameriški
veleposlanik z gospo Cavendish
Cannon. Na postaji je veleposlanik
sprejel odpravnik poslov ame-
riškega poslanstva z osebo, bri-
tanski veleposlanik Peak in zastop-
nik jugoslovanskega zunanje-
ga ministrstva.
Mladina ČSR na mladinski progi
Subotica, 10. (Tanjug) — V Su-
botico je prišla včeraj češkoslova-
ška mladinska brigada, ki bo de-
lala na mladinski progi Sarajevo-
Rajevo. Na postaji je pričakoval
češkoslovaško mladino ogromno
število jugoslovanskih mladincev in
jim zaželelo dobrodoščilo.
V Jugoslaviji zatirajo
škodljivce živine
Beograd, 10. (Tanjug) — Skupni
strokovnjakov instituta za uni-
čevanje zajedalcev pri Srbski aka-
demiji znanosti preučujejo v nekaj
okrajih vse vrste zajedalcev in in-
sektov, posebno tistih, ki uničujejo
živino. Zaradi teh zajedalcev je le-
ta 1934 poginilo 14.000 glav živine.
Strokovnjaki so v več krajih našli
zajedalce, ki uničujejo in jih uni-
čijo. Znanstveniki prirodopisnega
muzeja v Beogradu si prizadevajo,
da bi se izsušilo Skadarsko jezero,
kjer je leglo teh škodljivcev.

Kmetijska propaganda v Srbiji
Beograd, 10. (Tanjug) — Poljed-
lski minister za Srbijo je v svrhu
dviga in modernizacije poljedelske
proizvodnje uporablja poseben za-
povednik, ki troši nad vasi Vojvo-
dine in Srbije, najbogatših po-
krajnih na žito, letake, v katerih po-
ziva kmetje, naj prihajajo jesen
orjejo globoko, sejejo pozna kultu-
re. V letakih jim daje navodila za
uničevanje raznih poljskih škodljiv-
cev.
Jugoslovanska mladina
v Varšavi
Subotica, 10. (Tanjug) — Včeraj
je odpotovala iz Subotice jugoslo-
vanska mladinska brigada, ki bo
delala pri obnovi Varšave.

Vsjača v Nikaragui
Mejiko, 10. (AFP) — V notra-
njosti države so združile tajne
organizacije, ki delajo reane pre-
gavice diktatorskemu režimu, ki
ga je nedavno z državnim udarom
vzpostavil general Anastasio Sa-
mosa. Javljajo, da se trupe genera-
la Francesca Dizza diktatorjvega
nasprotnika že borijo s trupami
uzurpatorja.
NANKING. — Pokrajine v južni
Kitajski so zaradi velikih poplav
zelo opustošene. Takšnih poplav na
površini Kitajske je 50 let. Kitajski
tisk poroča, da je prizadetih okoli
7 milijonov ljudi. Samo v mestu
Chingtu je preko sto tisoč ljudi
brez strehe, okoli 30 tisoč pa jih je
umrlo.

Proizvodnja kmetijskih strojev v SZ
Napil minister za kmetijstvo ZSSR Peter Goremiklin
stroje. Neka tovarna v Sibiriji, ki
je bila zgrajena med vojno za
proizvodnjo streliva, izdeluje se-
daj 5000 bran, 1000 sejalnih stro-
jev, 1000 kosilnih strojev za žito,
350 čističnih strojev in delov za
zamenjavo v vrednosti več milio-
nov rubljev mesečno.
Steinke nam nudijo jamejšji po-
jem o vsem tistem, kar pred-
stavlja ritem pretvarjanja vojne
industrije v mirovnodobsko.
V prvem trimesečju 1947. je bila
naša skupna proizvodnja štirik-
rat večja od proizvodnje v istem
razdobju leta 1946. Proizvodnja
plugov se je povečala v razmerju
8 proti 1, proizvodnja sejalnih
strojev 4:1, kosilnih strojev 9:1.
Delovnih silnih tovarn so pre-
koristile produkcijsko kvoto, je
leto v prvem trimesečju.
Za vnašanje in pretvarjanje
vojne industrije v mirovnodobsko
predstavlja prilagoditev naših de-
lavcev, ki so bili navajeni na

BEVIN - BIDAULTOV NAČRT BI omogočil obnovo nemškega imperializma

Bevin bi hotel izolirati in onemogočiti sporazum s SZ - Mad-
žarsko in poljsko stališče - Pogoji Švice - Trumanove izjave

Pariz, 10. — Pariški dopisnik
Tassa poroča, da vse priprave za
konferenco 12. julija potrjuje ob-
stoječ letnega angleško-francoskega
načrta, ki se vrši po načelnih Wa-
shingtona. Znanje Bevinove izjave,
da je bas on največji pripomoček k
chrantitvi dobrih odnosov med ev-
ropskimi državami, nima nobene
podlage. V resnici je ravno Bevin
tisti, ki pod vplivom Churchillovega
duha, najzagrizenjšega nasprotni-
ka ZSSR, dela najbolj na tem, da
bi izoliral Sovjetsko zvezo. S tem
namenim je prišel tudi v Pariz.
Bevinu je bila pariška konferenca
trih potrebna, da onemogoči sporaz-
um s Sovjetsko zvezo. Dogovor med
Bevinom in Bidaulotom daje pari-
ški konferenci delovno podlago.
Poleg tega delajo zapadnemu
bloku naklonjeni krogi na em, da
bi pritegli na zapadno Nemčijo.
Za pred zvrni svetovno vojno so se
tako zvali münchenski diplomati
hoteli poslužiti Nemčije za svoje
namene. Sedaj pncavljajo to poli-
tiko, čeprav ne morejo računati za
vsem nemškimi ozemljen. Poleg te-
ga se te politiki protivijo vsi nemi-
ški demokratični krogi. Takšna po-
litika nasprotuje medsebojnimi ob-
veznostim zavezavok.
Herve Aihand, gospodarski stro-
kovnjak francoskega znanega mi-
nistristva je izjavil, da ameriška po-
moč Evropi ne sme imeti značaja
dobrodelne akcije. Bančni in go-
spodarski posl, ki bodo ustvarili
politično stalnost, bodo v gospodar-
ski korist obsej strank, t. j. Ame-
rike in Evrope. Radi tega niso po-
trebne še politične zahteve.
V listu «France Tiraure» piše Ron-
sac, da je odklonitev Poljske glede
udeležbe na pariški konferenci in
toliko nerazumljiva, ker imata ravn-
no Poljska in Češkoslovaška velike
gospodarske interese v Podonavju,
kjer je imela prej svoj monopol
Nemčija in kamor mika angleško
ameriški kapitalizem. Po drugi
strani je res, pravi Ronsac, da se
prerjenja konferenca v času, ko so
Sovjetski zvezi že znani uspehi drug-
ega trimesca pet etke in ko pri-
hajajo vsi, da bo žetev ugodna,
tako da bo Sovjetska zveza država,
ki nocoj želi v Pariz, lahko
priskrbi na pomoč. Posebni do-
pnilnik agencije «France Presses» za-
trjuje, da bodo dobri odnosi Češko-
slovaške s Sovjetsko zvezo pripom-
geli izravnavi nasprotstva med
Moskvo ter Parizom in Londonom.

TRUMANOVE IZJAVE
Predsednik Truman je na konfe-
renci tiska dejal, da bo sklical sen-
at na izredno zasedanje, ako bo to
zahtevala zveza Marshallovega
načrta. Predno ne bodo znani uspe-
hi pariške konferenci, ne bo poslal
kongresu nobene poslanice. Truman
je še izjavil, da ne more dati nobene
komentarja glede odklonitve
nekaterih evropskih držav na p a-
bio k pariški konferenci.

MADŽARSKO-POLJSKO
STALIŠČE
Madžarska vlada je soglasno skle-
nila, da se ne bo Madžarska udele-
žila pariške konferenci. Soglas-
nost je bila dosežena med vlado
kvalifikacij, ki jo tvorijo komunisti,
socialisti, mal. posejanci in nardo-
ni kmetje. Rad, tega ne bo mogel
nitiše deliti komunistične stranke
ali kogar koli, da so pivpali na
stališče vlade. Se pred sklopom via-
ba v letu 1947-48 povisati, število vi-
sokošolskih št. 9000.
Odgovornost za vzgojo vajencev,
izobrazbo kvalificiranih delavcev
lid, bodo prevzela ministrstva, vod-
svoja podjetja in ravateljstva. Spe-
cializirani kadrom bo treba za do-
sego večje storilnosti njihovega de-
la priznati primerno odplačilo.

Črna borza
Rim, 10. — ANSA javlja, da so
karabinerji v zadnjih 10 dneh me-
sca junija zaplenili velike količine
recloniranih živil, med katerimi je
2129 stotov pšenice, 442 stotov mo-
ke, 206 stotov testenin, 78 stotov
oljč, 4 stotov tobaka lid.
Sovjetsko kmetijstvo je pretrpe-
lo v pokrajinah, ki so bile oku-
pirane po nacistih, težke izgube.
Vsi stroji so bili razdeljeni in se-
daj jih je treba nadomestiti. Da
bi imeli vsaj približen pojem o
obsežnosti potrebnih del, navajamo,
da je bilo leta 1940. v našim
kmetijstvu zaposleno 530.000 trak-
torjev, 182.000 mlatičnic in 228.000
kamionov.
Razen tega so Nemci uničili
števne večje ruske tovarne polje-
delskih strojev, med katerimi ve-
likanska podjetja v Rostovu, Pr-
vomsku, Kirovgradu, Odesi, Go-
melu, Zaporožju, Harkovu in Sta-
lingradu. Vse te tovarne je treba
popolnoma na novo zgraditi.
Obnova se vrši strogo popolnoma
na temelju naših nacionalnih re-
zerv. Izdelujemo potrebno orodje
z naših podjetij ali pa v pod-
jetjih drugih ministrstev. Tisto,
kar pride iz inozemstva, je zelo
malo.
Ural in Sibirija, ki sta bila med
vojno arzenal naše vojske, sta po-
stala sedaj arzn našega meha-
niziranega poljedelstva.
Tovornice, ki so bile prej tvorje
gumicije, izdelujejo sedaj
«pomolci» za gradnjo cest in leta-
lišč.

Podp s pogodbe
«o pomoč» med Turčijo in ZDA
Ankara, 10. (Tass) — Koncem
pogodba bo podpisana grško-ameriška
pogodba o pomoči. Prve poljske
voje rešitve od strani guvernerja
bodo prišle iz ZDA najbrž čez dva
mesece. Istočasno bo prišla v Tur-
čijo skupina ameriških vojaških
strokovnjakov, da bi podučili tur-
sko vojsko o pravilni uporabi te
«pomolci» za gradnjo cest in leta-
lišč.
Kako nadomestiti izgubljeni čas,
dohiti letovje pristanišča ter pre-
skrbeti kruha za sto tisoce prebiva-
lcev, to so vse vprašanja, ki čaka-
mo rešitve od strani guvernerja
in časovnega vladnega sveta. In če se
politično vprašanje imenovanja gu-
bernerja in sestave časovne vlade še
vedno ne bo rešilo, mar naj ti go-
spodarski problemi ne bodo čakajo
rešitve?

135.000 novih vodilnih kadrov za izvedbo petletke

Od dalje: 90.000 s srednješolsko, 45.000 z visokošolsko izobrazbo,
Dajeta: 370.000 nevalificiranih in 400.000 kvalificiranih deincev po eg
sedanjih - Leta 1947-48 se m ra število visokošolcev zvišati za 9000

Beograd, 10. (Tanjug) — V Beo-
gradu se je vršila konferenca
Zvezne planske komisije, Konferen-
ca, ki jo vodi Andrija Hebrang, pred-
sednik te komisije. Navzoči so bili
in predsedniki planskih komisij po-
krajnih republik ter predstavniki
cil zveznih ministrstev. Minister
Hebrang je imel važen govor, v
katerem je razmotril vprašanje
delovnih kadrov. Od teh dveh vpra-
anj, ravateljstva in ministrstva ni-
konec delovne sile in izvežbanja
kvalificiranih delavcev.

Minister Hebrang je nadaljeval,
da predvideva petletka nad 278 mi-
liard dinarjev investicij. K tem
delava pristeti še nad 20 milijard
navezanih ljudskih republik. Tako
podo znašala do konca leta 1951.
Na investicije 300 milijard dinar-
jev. Z izvršitvijo predvidenih de-
jav, bodo razvili produkcijske sile
in se bo povečala gospodarska
energijske in kmetijske proizvodnje
20% v primerj z letom 1939. in
vrednost industrijske proizvodnje
za 494%. Te produkcije ne bo mo-
glo doseči samo z zgraditvijo no-
vih tovarn in z povečano storil-
nosti dela, marveč predvsem z ve-
kvalificiranih delavcev in ne-
kvalificiranih delavcev ter teh-
nikov.

Cenimo, da bo za izvršitev plana
naše gospodarstvo leta 1951. po-
trebovalo 370.000 nevalificiranih
in 400.000 kvalificiranih
delavcev. Na osnovi tega se sedaj že zapo-
stevamo na gospodarstvo, s srednje-
šolsko izobrazbo znaša 90.000, in
visokošolsko nazbrabo nad 45
tisoč. Dasi so te številke za naše
gospodarstvo dokaj visoke, bo treba
povečati proizvodnjo in izvežbanje
in proizvodnjo približno 1
in milijonov ljudi.
Za današnje čitimo v mnogih pano-
vno gospodarstva veliko pomanj-
anje specializiranih delavcev. Za
povečano potrebno paznjo mo-
vamo na delovne sile, usposobiti
delovnih delavcev in vzgoji nekva-
lificiranih delavcev za dosego stop-
nje kvalificiranih in vzgoji teh zad-
njih za dosego višji izobrazbe. Po
statistikah iz polletja od septembra
do februarja 1947 je bilo v
izobrazbenih 489 tisočev z 18.471
učiteljev. Nadaleje je bilo 275 tise-
čev za delavce z 9233 učiteljev
in 214 tisočev za tehnično in uprav-
ni položaj z učitelji. Koncem leta
1947 je bilo v Jugoslaviji vsaga
15.000 vajencev. Od teh pripada in-
dustriji 15.222 vajencev, rudnikom

409, stavbinstvu 1546, in obrtništvu
22.537. Na ta način pripada obrti
63,5% in vsem ostalim gospodar-
skim panogam 36,5% vajencev. Iz
tega razvidimo, da so industrija,
rudniki, stavbinstvo in druge pa-
noge zanimajale vprašanje delovne
sile in izobrazevanja vajencev.
Ako bi se držali točno zakona, ki
predpisuje na vsake tri kvalifica-
irane delavce po enega vajenca, potem
bi imeli danes približno 120.000 va-
jencev, namesto da imamo samo
polovico od teh. Ako bi bil 120.000
vajencev v njihovi dvojnopolletni
učni dobi končalo svoje učenje, po-
tam bi vzgojili v petih letih skupno
240.000 kvalificiranih delavcev. Če
pogledamo, da rabimo koncem 1951
leta 400.000 novih kvalificiranih de-
lavcev, potem se lahko vprašamo
zakaj imamo samo tako malo va-
jencev?

Privedem pa so merodajni krogi
napačno računali ta problem iz tega
svetla, ker navajali na čisto stare
Jugoslavije, ko je bilo vedno polno
brezposelnih in ko so obubožani
kmetje odhajali v mesto in iskali

Gospodarska ohromelost Trsta
Ce listna poročila mednarodnih
poročevalskih agencij ali po
gospodarskih rubrikah velikih li-
stov, ne najdeš danes v njih ime-
na tržaške luke, pač pa pogosto na-
letiš na Trst med političnimi no-
vicami. Na pozornico svetovnega ti-
ska prihaja Trst še vedno samo za-
radi svojih političnih vprašanj, ka-
kor je na pr. vprašanje imenovanja
guvernerja. Za Evropo, za svet Trst
kot gospodarska luka po dveh letih
miru skoro ne obstoji.
Porsem drugačen je položaj dru-
gih velikih evropskih luk, celo
takšnih, ki so bile po vojni težko
prizadete. Hamburg n. pr., ki so ga
angleške in ameriške bombe skoraj
uničile, in Bremen se že omenjata
kot tekmeča Rotterdamu in Antversu
za promet med zahodnimi drža-
vami in Nemčijo. Gdinja in Sečín
naglo ustajata iz vojnih razvalin.
Sečín, nova poljska luka na za-
padu, bo letos po vsem izpolnila
program, ki ga ji je postavila pol-
jska triletna (1,7 milijona ton let-
nega prometa). Gdinsk je v mese-
cu juniju dosegel 575.000 ton pro-
meta, od tega 412.000 ton izvoza
(65% premoža in 25% koks) in
163.000 ton uvoza (sestrelene rude,
gnojilo, pšenice itd.). Letni promet
Gdinska bi se na tej podlagi po-
večal na skoraj 7 milijonov ton, t. j.
na predno ratišo.

«Leteče plošče» tudi
v Braziliji
Rio de Janeiro, 10. (AFP). — Tu
kasnejše časopise javlja, da so opa-
zili leteče plošče tudi v Braziliji.
Uradni krogi pa izjavljajo, da o
tem ničesar ne vedo.

Splošna mobilizacija
na Kitajskem
Sanghaj, 10. (Tass) — Po vestih
tiska iz Pekinga, izjavljajo tuji vo-
jski opazovalci, ki sledijo iz bliž-
ne državljanske vojne, da je ukaz
iz Nankinga o splošni mobilizaciji
zelo pomemben. To je prvo odkri-
to priznanje o težkem položaju, v
katerem je zasedl Kuomintang.
Vojaški opazovalci poudarjajo, da
je vladna vojska štela pred šestimi
meseči pet milijonov vojakov, obo-
roženih z modernim ameriškim
orožjem. Splošna mobilizacija je
znak, da ta vojska organizacija ni
popolna in da je imela ogromne
izgube v borbah.

Črna borza
Rim, 10. — ANSA javlja, da so
karabinerji v zadnjih 10 dneh me-
sca junija zaplenili velike količine
recloniranih živil, med katerimi je
2129 stotov pšenice, 442 stotov mo-
ke, 206 stotov testenin, 78 stotov
oljč, 4 stotov tobaka lid.

Podp s pogodbe
«o pomoč» med Turčijo in ZDA
Ankara, 10. (Tass) — Koncem
pogodba bo podpisana grško-ameriška
pogodba o pomoči. Prve poljske
voje rešitve od strani guvernerja
bodo prišle iz ZDA najbrž čez dva
mesece. Istočasno bo prišla v Tur-
čijo skupina ameriških vojaških
strokovnjakov, da bi podučili tur-
sko vojsko o pravilni uporabi te
«pomolci» za gradnjo cest in leta-
lišč.

Atomsko špionaža
Washington, 10. (AFP) — Zve-
la se je sodna preiskava proti dva-
ma narindnikom, ki sta obtožena,
da sta kradla tajne informacije o
atomski bombi v laboratorijih v
Los Alamosu l. 1946.

«Leteče plošče» tudi
v Braziliji
Rio de Janeiro, 10. (AFP). — Tu
kasnejše časopise javlja, da so opa-
zili leteče plošče tudi v Braziliji.
Uradni krogi pa izjavljajo, da o
tem ničesar ne vedo.

Splošna mobilizacija
na Kitajskem
Sanghaj, 10. (Tass) — Po vestih
tiska iz Pekinga, izjavljajo tuji vo-
jski opazovalci, ki sledijo iz bliž-
ne državljanske vojne, da je ukaz
iz Nankinga o splošni mobilizaciji
zelo pomemben. To je prvo odkri-
to priznanje o težkem položaju, v
katerem je zasedl Kuomintang.
Vojaški opazovalci poudarjajo, da
je vladna vojska štela pred šestimi
meseči pet milijonov vojakov, obo-
roženih z modernim ameriškim
orožjem. Splošna mobilizacija je
znak, da ta vojska organizacija ni
popolna in da je imela ogromne
izgube v borbah.

Črna borza
Rim, 10. — ANSA javlja, da so
karabinerji v zadnjih 10 dneh me-
sca junija zaplenili velike količine
recloniranih živil, med katerimi je
2129 stotov pšenice, 442 stotov mo-
ke, 206 stotov testenin, 78 stotov
oljč, 4 stotov tobaka lid.

KLJUB NASILJU IN ARETACIJAM
grško ljudstvo nadaljuje z osvobodilno borbo

Atene, 10. — Grška vlada je iz-
dala proclilo, v katerem pravi, da
je izvršila obsežne aretacije in de-
portacije v Atenah, Solunu, Volu,
Agrinonu in drugih krajih. V teh
operacijah so samo v Atenah are-
tirali 2.613 oseb, v Solunu okoli
300, v Kavali 250 in Patosu 40.
Tudi vojska je v stalni pripravlje-
nosti.
Vladni krogi zatrjujejo, da so
aretirane osebe obdolžene, da so
zadrževale tedne pripravljale komu-
nistični udar proti državi. Tisdas
je v Washingtonu podal izjavo, da
je proti morebitni amnestiji za
grške komuniste, češ da so ko-
munisti že trikrat odbili ponujeno
amnestijo.
Po zadnjih vesteh so med vlad-
nimi in partizanskimi četami v te-
ku hude borbe. V akciji posega tu-
di vladno letalstvo. Močni oddelki
partizanskih čet so napadli pred-
mestja v Nigriti, kakor tudi šte-
vilne vasi pri Seresu in Drami.
Partizani so zavzeli dve vasi in
porušili dva važna mosta. Ostre
borbe so v Eumeliji, na gori Iti.
Odslek demokratične vojske, v ka-
terem sodeluje 50 žen, je napadel
tri vasi. Na Peloponezu so borbe
pri Tripolisu. V Trakiji je demo-
kriatična vojska pretrgala važno že-
lezniško progo.

Proizvodnja kmetijskih strojev v SZ
Napil minister za kmetijstvo ZSSR Peter Goremiklin
stroje. Neka tovarna v Sibiriji, ki
je bila zgrajena med vojno za
proizvodnjo streliva, izdeluje se-
daj 5000 bran, 1000 sejalnih stro-
jev, 1000 kosilnih strojev za žito,
350 čističnih strojev in delov za
zamenjavo v vrednosti več milio-
nov rubljev mesečno.
Steinke nam nud

Poziv partizanom aktivistom v narodno-osvobodilni borbi, vsem njenim očividcem iz STO-ja

«Gregorčičeva založba» bo tudi za l. 1948 izdala svoj koledar, ki bo vseboval poleg drugega pestre in aktualne vsebine tudi del, posvečen narodno-osvobodilni borbi in dokumentaciji o njej.

Narodno-osvobodilna borba je naša velika zgodovinska epopeja. — toda koliko je še nemarnosti! Skoro vsi smo kaj prsepavali, vsi smo mnogokrat doživeli, kar so znanecem osvetljevali to veliko dobo. Toda koliko od nas jih je to napisalo? Le eliterata scripta manet, je, kar je napisano, bo ostalo, pravi že stari latinski pregovor. Vse drugo bo pozabljeno — kajpa na večji, ki jo odpiha prva sapica. Vsakdo je dolžan samemu sebi in velikemu gibanju, da vse zanimivo napiše in s tem izroči javnosti in zgodovini.

Vse je zanimivo, — mnogo bolj, kot si morda mislite. Ne je, kar so doživeli prvi tvorci in voditelji, tudi kar so doživeli in naredili skromni in najskromnejši sodelavci in prijatelji. In ne je borbe in boje, celo le opazovalci, četudi so najvažnejše, tudi politične, socialno politične borbe, udeleževanja in priznanja. In sicer kjer koli jih je kdo doživljal: v borbi, v zaporu, po taborniških, doma ali v onemstvu.

Ni treba, da doživeto literarno ali slovnico pravilno obdelate, saj ni treba, da je vsakdo pisatelj, toda vsako mero vredi na papir doživeto, kakor koli v nevezani obliki. Glavno je, da je čim točneje podano in opisano. Kar ne veste sami uprašite, povprašajte pri onih, ki so so doživljali, le da si čim točneje obistinite. Kajti to bodo dokumente, te velike dobe. Posebna, kdor kaj ve o ribarni, talcih, ustreljenih v ul. Ghega, ul. D'Azeglio ali na Prosoku.

Ce se prav kdo sam nečisto lotiti, naj si da napisati po znanu ali naj se oglasi pri nas. Toda vse to čim prej, da pošljete že do konca meseca julija ali v prvem tednu avgusta, ako hočete, da bo priobčen v Koledarju «Gregorčičeva založba» za l. 1948. — Ako imate slike, ki se nanašajo na dogodke, dodajte jih opisu.

Vse pošljite na naslov: «Gregorčičeva založba» Trst, ul. dei Porta 16, Gregorčičeva založba

„Prisrčen“ sprejem kamerada Pasinija

Včeraj dopoldne okrog 9. ure se je za kratek čas prikazal v «Stabilimento Tipografico Triestino» znani Umberto Pasini, ki je bil upravnik tega podjetja za časa nacistične okupacije in je obenem tudi zet Rino Alessi-ja, skvadrist in izkoristevalec.

Ko so ga delavci v tiskarni zagledali, so takoj prenehali z delom. Pasini je tedaj smatral za najboljšo umestno, da je takoj izginil. Pa njegovem odnosu so tiskarji sporečili upravnemu svetu, da nikakor ne želijo več videti «kamerada Pasini-ja».

MLADINA KUPUJ SVOJ LIST «GLAS MLADIH!»

FIZKULTURA

Nedeljski nogomet košarka in kolesarstvo

Ljubitelji športa bodo imeli zopet izredno razbuzano športno nedeljo s populim nogometnim programom pokrajinskega prvenstva, finančnih tekem okrožnega prvenstva, tekem za pokal «Vatove Zvesti», tekem v košarki za pokrajinsko prvenstvo in kolesarsko dirko. Športna nedelja torej, ki bo nudila dovoli športnega užitka in zabave. Spored prireditelj je naslednji:

Pokrajinsko prvenstvo: V Trstu na igrišču Pomazana ob 10. uri Skednjo-Torpedo; ob 16. uri Gaslini-Isola. V Rankah ob 17. uri Ronke-Tovarna strojev. V Kopru ob 16.30 Koper-Milje. V Krmini ob 14. uri Krimin-Rudar. V Mirnu ob 10. uri Gorica-Gradiska. V Pulju ob 16. uri Pulj-Montebello.

Finale okrožnega prvenstva: V Ankaranu ob 16.30 Rieča zvezda-Costalunga. Na openskem igrišču ob 10. uri Primorje P-Alma Vivoda.

Pokal «Vatove Zvesti»-Igreče CRDA: ob 8. uri Rojan B-Greta; ob 9.15 OMMSA-Skorjlika; ob 10.30 Col-Primorje P; ob 16. uri Sv. Marko-Sežana; ob 17.15 Boimiska biva-ganja-Zavije. Igrišče Pomazane: ob 7.30 Tiskarji-Tovarna strojev B; ob 8.45 Acega-Skednja B; ob 11.45 Dreher-Nabrežina; ob 18. uri Kolonja-Koman; ob 19.15 Kraljič-Opcine. Na openskem igrišču: ob 8.30 Vesna-Montebello B.

Košarka za zakrajnsko prvenstvo: Na igrišču Daljavske športne tekme Cermelj-Tomažič K in Col-Gradiska. V Isoli Toyarna strojev-Isola.

Kolesarstvo: Start izpred «Cedasa» v Barkovljah ob 8. uri zjutraj.

Marocco-Aurora (Koper) 3:1 (3:0) v finalu za prvo mesto

Z večerjajo zmago nad enajstot-rice Auroro (Koper) si je Maroco priboril pravico do pravega festivala. Tekma, ki so jo odigrali na igrišču Ponziane, je bila hitra in polna tehničnih fines, predvsem s strani tržaške enajstotrice, ki je svojo tehnično in terensko premoč tudi izrazila in že v prvem polčasu trikrat potresla nasprotnikovo mrežo. V drugem polčasu se je Koperčanom posrečilo zabit čestni gol. Da ni koprska enajstotrica doživela hujšega poraza, se ima za hvaliti odličnemu vratarju in pa golovim prečiškam.

Kratke vesti

Plavalni dvoboj Enotnost (Ljubljana)-Primorje (Sušak). V torek 8. in sredo 9. t. m. sta na Sušaku srečali plavalni skupini domačega Primorja in ljubljanske Enotnosti. Obre ekipi sta bili skoraj izenačeni.

TRŽAŠKI DNEVNIK

SEJA MOS-a ZA TRST

Premeščenim primorskim državnim uslužbencem na vse načine onemogočajo povratek iz Italije

V sredo je na svoji redni seji MOS za Trst razpravljal o najnovejšem vprašanju povratka primorskih državnih uslužbencem iz Italije, med katerimi jih je zlasti mnogo zaposlenih pri železnici.

Poročilo o tem vprašanju je podal dr. Zbogor-Brocchi. Orisal je delo Pokrajinskega odbora odpuščenih državnih namestnikov in njegove napore, da bi omogočil povratek številnim Primorcem v njihove kraje, iz katerih so jih pregnali iz političnih in raznarodovalnih razlogov.

Odbor je zaradi tega dvakrat interviziral v Rimu, toda zaman, ker je ministri predsednik De Gasperi dejal, da je to kompetenca ZVU. ZVU pa je v svojem odgovoru na razne resolucije dejala, da je do ratifikacije mirovne pogodbe za to pristojna italijanska vlada, iz česar je bilo popolnoma jasno, da se ZVU in italijanska vlada izgovarjata druga na drugo. Po mnogih protestih je 21. maja 1947 glavna direktorja železnice v Rimu dala pooblastilo za takojšnji povratek železničarjev, toda tudi to je ostalo le na papirju.

Sedaj se ZVU izgovarja, da nimajo premeščenih železničarjev, in uradni državljani na STO-ju in da je tu Italijev preveč železniškega osebja. Iz vsega tega je razvidno, da ZVU in raznarodovalne železnicne namenoma in iz političnih razlogov onemogoča ta povratek premeščenim primorskim železničarjem, ker nečisto odlovi različnih železničarjev iz cone B. Vse na naše hočajo ovirati vrtnice Primorcem, ki jih imenujejo drugoderce (alogeni). Niti očeto izvršiti zamerjave med tukajšnjimi železničarji iz Italije in našimi, češ da ni nobeden italijanski železničar v Trstu vložil prošnje za premeščenje v Italijo, tudi da v Italijo nečisto sprejeti v službo onih italijanskih železničarjev, ki imajo državljanstvo v Trstu. Poleg vsega tega delajo še

„Nas plačuje Italija“

Dne 3. julija je tovaršnica Giuliano Pierina iz Saleza prišla na finančno intendanco v Trstu v informacijski urad, soba št. 124. Ker je bila preveč obdavnena, je zahtevala tozadevna pojasnila. Službovca uradnice je nagovorila v slovenski, kar je samo po sebi umevno. Nagovorjena uradnica je je takoj zavrnila z besedami: «Qui si parla soltanto italiano». Nato jo je tovaršnica vprašala, če smatra to ozemlje za Italijo. Sovinistka ji je pritrdila in dostavila, da jih plačuje Italija.

Objave ZDTV

Nogometni odsek. Na podlagi sodniških poročil se verificirajo vse tekme (proci Tarpedo-Rudar) pokrajinskega prvenstva, ki so bile odigrane 6. t. m. Tekma Montebello-Isola se verificira z rezultatom 2:0 za Isolo. Dalje se verificirajo vse tekme okrožnega prvenstva ter pokala «Vatove Zvesti» ter se ugotovi priboji Sežane.

Kazni igralcem. Z enodnevno prepovedjo igranja se kaznuje igralca Babji Silvo (Zavije) in Guberniti Sergio (Col); z dvodnevno prepovedjo se kaznuje Uva Giuliano (Sv. Marko), s trodnevno pa Krečič Karel (Primorje P).

Sahovski odsek. Sahovski odsek ZDTV sporoča, da se bo 14. t. m. pričel v prostorih kulturnega krožka tiskarjev «Oliva» teoretični in praktični tečaj v šahu. Prijave sprejema kulturni krožek «Oliva» v ul. Tremo 2 do 12. t. m.

Aleksander Beck

VOLOKOLAMSKA CESTA

Predhodnica je sporočila: bataljon se je približal hodniku, ki se razteza povprek. Tam je stranska pot, ki vodi k cesti. Na poti je nasprotnik.

Aleksander Beck

VOLOKOLAMSKA CESTA

Stojim na robu gozda in gledam. Vlečejo se kamioni, vdirajo se v blato, drsijo. Tisti, ki so dolžni za pehoto, s klopici, se pomikajo prazni, toda v vozeh, v kabinah, so naložene kot drva, kot polena cevi minometov. Pehota stopa peš, poriva, vlači kamiona iz blata. Nekateri so težko nato-vorjeni z municijo, za druge so pritrjeni lahki topovi. Nekje v kamionih, za stranskimi pregrajami, leže mitraljezi, ročne bombe.

Stojim pet minut, deset minut, gledam in razmišljam. Kamioni se vlečejo in vlečejo ter mečejo izpod koles posivne kurke blata. Poriva jih, z njimi gre pehota. Konjeniki, ki sem jih bil poslal na rob gozda, so se vrnili in sporočili: konec kolone se ne vidi. Sem je bil navall potok, ki smo mu bili včeraj na drugem kraju za-jezili pot.

Sirina prehoda je bila približno en kilometer. Treba je bilo pre-kati, ta kilometer; prečkati ga in se izgubiti za nasprotno gozdno steno.

Kaj naj naredimo? Ali naj postavimo topove? Ali naj poteg-nemo z dvokolico mitraljeze? Ali naj stopimo v borbo? Toda granat toliko ko da ni bilo, pa tudi pehotne municije je ostalo zelo malo. Ali naj počakamo na noč?

Otroci odhajajo na počitnice

Včeraj zjutraj okrog 6.30 je bilo pred Domom pristanških delavcev v Trstu vse živo. Okrog 80 otrok, med katerimi jih je bilo 22 iz Milja, so se zbrali pred Domom in čakali avtobuse, ki naj bi jih peljali v počitniško kolonijo v Sempeter pri Gorici.

Ko so končno le dočakali avto-buse, so med veselimi klicanjem in smehom naglo spetali vanje. Z njimi je odšel okrog deset vzgojiteljev, ki so komaj brzdali veselo družbo. V Sempeterju jih bodo nastanili v villi grofa Coroninija, kjer bodo preželi tri tedne v prijetnem ozračju gorške oklice.

Tudi otroci iz Sempetra so se menjali zrak in so jih okrog 60 poslali v počitniško kolonijo v Porogorcu. S tem je bil zaključen odhod prve skupine otrok v počitniško kolonijo.

Nov občinski svet v Nabrežini ZVU se je zopet enkrat spomnil Nabrežincev. Prvič je vrgla naše ljudske organizacije iz njihovih prostorov na cesto ter tako pripravila teren za svojo nadaljnje «demokratske» ukrepe. Pretkli tedni pa je s posebnim odlokom imenovala tako zvrsti občinski svet. To novost so nam sporočili po radu in v listu «Uzbe liberata», ki ga ljudje pri nas sploh ne čitajo in mnogo jih ne pozna. Ko nas je ZVU tako temeljito «informirala», se ji zdi, da je vse v redu.

V novo imenovani občinski svet so sprejeli ljudi, ki so bili zvesti godevalci fašistov in Nemcev, ali so sodelovali oziroma simpatizirali z belogardi in četniki. In vendar imamo v naši občini vse polno ljudi, ki so bili vedno odlični anti-fašisti, ki so se borili v narodno osvobodilni borbi na strani zavezničarjev in so poleg tega tudi zmogli dobrega in vesnega upravljanja občine. Ali ZVU morda ne ve zanje? Če ne ve, zakaj se ne obrne do naših ljudskih organizacij ali pa ne skliče ljudstva na zborovanje? Mi-slimo, da ima ljudstvo edino pravo ko imenovati tiste, ki naj bi vodili njegovo upravo in jih tudi najbolje pozna.

ZPRED SODIŠČA

Nadaljevanje razprave proti tihotapcem

Včeraj zjutraj je pred inspektor Lugnani. Potem ko so ustavili avtomobil s tihotapci, je inspektor Lugnani preiskal avtomobil, v ga-raži Milano in našel v njem še skrite pakete cigaret, S papirke, ki jih je raztrgal De Salvo, je sestavil potna dovoljenja za izhod iz cone A in dovoljenje za izpreminjanje avtomobilske evidenčne tablice. Vse te listine so imele uradni pečat, podpis pa so bili ponarejeni. V listi-ki De Salvo je našel še železniške listice za Milan, Florenco in Bologno in neto pogodbo, sklenjeno med Curkovi in gospo De Salvo, s katero se je gospa obvezala, skrbeti za avtomobilske gume in stroje v aktovki, ki jo je imel De Salvo pa je bila policijska suknja s čimom policijskega narednika. Na inspek-torjevo vprašanje, zakaj je De Salvo skrbel policijski suknje v aktovki, ta ni znal dati pravega odgo-vora. De Salvo pa je bil tisti večer v civilni obleki. Naslednje jutro je inspektor Lugnani napravil hišno preiskavo na domu De Salvo. Na domu je našel bateno knjižico s 50.000 lirami in 200.000 lir v gotovu-lini. Ker pri dosedanjem potoku razprave ni bil še omenjen tihota-pec Refolio, je advokat Lazzaro vprašal, zakaj sploh sedel njegov klient na tihotapca. Predsednik sodišča major Bayliss pa mu je od-govoril, naj raje ne načetaja tega vprašanja, ker je bolje zanj. Brat obtožbenega Curka je na vsak način skušal dokazati, da ni obstojala listi-kovalska družba. Priča ni vedel, če je De Salvo od časa do časa po-ključal kakega tihotapca, da so na-javili skupno vožnjo. Tudi ni bilo govora pri tem o delitvi skupnega dobička, temveč je De Salvo spriči za vsako polovanje izplačati določeno vsoto. Avtomobil je bil last nj-hovoga očeta. Pramtano dovoljenje pa je bilo izjavljeno na ime nje-govega brata tihotapca Curka. Tega so prebrali zapisnik izjav, ki jih je dal De Salvo na policiji, je branil-ec Presti omenil, da je na zapiski-ku nekaj zapisanega, kar De Salvo sploh ni izjavil na policiji. Major Bayliss je odvetniku takoga policije, če nima dokazov. Sicer se mu lahko pripeti, kaj nepriljetnega.

Zopet sodijo partizane

Pred porotnim sodiščem se je včeraj popoldne začela razprava, ki so jo zjutraj odgodili, proti šestim partizanom. Obtoženi so, da so no-veembra meseca 1943 l. justificirali in vrgli v kraško jamo Milko in Ludvika Modare, ker sta vohunila v korist Nemcev. Trije obtoženci so bili prisotni na razpravi, trije pa odsotni. Prisotnega obtožena Zerjela brani odvetnik Foresio, Perhava Franco ter Perhava Antona pa brani odvetnik Moro. Odsotna Glavino Oskarja, Mevljo Franciško in Petarosa Draga pa brani advokat Bresina.

Takoj na začetku razprave so odvetniki opozorili sodišče, da ni to sodišče pristojno soditi obtožencem, ki so bili tedaj člani Jugoslovanske armade. Advokat Moro pa je zahteval za obtožence amnestijo. Sodišče se je zato umaknilo na so-vetovanje in po nekaj minutah sklenilo, razpravo nadaljevati.

Prisrčen sprejem kamerada Pasinija

Včeraj zjutraj je pred inspektor Lugnani. Potem ko so ustavili avtomobil s tihotapci, je inspektor Lugnani preiskal avtomobil, v ga-raži Milano in našel v njem še skrite pakete cigaret, S papirke, ki jih je raztrgal De Salvo, je sestavil potna dovoljenja za izhod iz cone A in dovoljenje za izpreminjanje avtomobilske evidenčne tablice. Vse te listine so imele uradni pečat, podpis pa so bili ponarejeni. V listi-ki De Salvo je našel še železniške listice za Milan, Florenco in Bologno in neto pogodbo, sklenjeno med Curkovi in gospo De Salvo, s katero se je gospa obvezala, skrbeti za avtomobilske gume in stroje v aktovki, ki jo je imel De Salvo pa je bila policijska suknja s čimom policijskega narednika. Na inspek-torjevo vprašanje, zakaj je De Salvo skrbel policijski suknje v aktovki, ta ni znal dati pravega odgo-vora. De Salvo pa je bil tisti večer v civilni obleki. Naslednje jutro je inspektor Lugnani napravil hišno preiskavo na domu De Salvo. Na domu je našel bateno knjižico s 50.000 lirami in 200.000 lir v gotovu-lini. Ker pri dosedanjem potoku razprave ni bil še omenjen tihota-pec Refolio, je advokat Lazzaro vprašal, zakaj sploh sedel njegov klient na tihotapca. Predsednik sodišča major Bayliss pa mu je od-govoril, naj raje ne načetaja tega vprašanja, ker je bolje zanj. Brat obtožbenega Curka je na vsak način skušal dokazati, da ni obstojala listi-kovalska družba. Priča ni vedel, če je De Salvo od časa do časa po-ključal kakega tihotapca, da so na-javili skupno vožnjo. Tudi ni bilo govora pri tem o delitvi skupnega dobička, temveč je De Salvo spriči za vsako polovanje izplačati določeno vsoto. Avtomobil je bil last nj-hovoga očeta. Pramtano dovoljenje pa je bilo izjavljeno na ime nje-govega brata tihotapca Curka. Tega so prebrali zapisnik izjav, ki jih je dal De Salvo na policiji, je branil-ec Presti omenil, da je na zapiski-ku nekaj zapisanega, kar De Salvo sploh ni izjavil na policiji. Major Bayliss je odvetniku takoga policije, če nima dokazov. Sicer se mu lahko pripeti, kaj nepriljetnega.

Prisrčen sprejem kamerada Pasinija

MLADINA KUPUJ SVOJ LIST «GLAS MLADIH!»

FIZKULTURA

Nedeljski nogomet košarka in kolesarstvo

Ljubitelji športa bodo imeli zopet izredno razbuzano športno nedeljo s populim nogometnim programom pokrajinskega prvenstva, finančnih tekem okrožnega prvenstva, tekem za pokal «Vatove Zvesti», tekem v košarki za pokrajinsko prvenstvo in kolesarsko dirko. Športna nedelja torej, ki bo nudila dovoli športnega užitka in zabave. Spored prireditelj je naslednji:

Pokrajinsko prvenstvo: V Trstu na igrišču Pomazana ob 10. uri Skednjo-Torpedo; ob 16. uri Gaslini-Isola. V Rankah ob 17. uri Ronke-Tovarna strojev. V Kopru ob 16.30 Koper-Milje. V Krmini ob 14. uri Krimin-Rudar. V Mirnu ob 10. uri Gorica-Gradiska. V Pulju ob 16. uri Pulj-Montebello.

Finale okrožnega prvenstva: V Ankaranu ob 16.30 Rieča zvezda-Costalunga. Na openskem igrišču ob 10. uri Primorje P-Alma Vivoda.

Pokal «Vatove Zvesti»-Igreče CRDA: ob 8. uri Rojan B-Greta; ob 9.15 OMMSA-Skorjlika; ob 10.30 Col-Primorje P; ob 16. uri Sv. Marko-Sežana; ob 17.15 Boimiska biva-ganja-Zavije. Igrišče Pomazane: ob 7.30 Tiskarji-Tovarna strojev B; ob 8.45 Acega-Skednja B; ob 11.45 Dreher-Nabrežina; ob 18. uri Kolonja-Koman; ob 19.15 Kraljič-Opcine. Na openskem igrišču: ob 8.30 Vesna-Montebello B.

Košarka za zakrajnsko prvenstvo: Na igrišču Daljavske športne tekme Cermelj-Tomažič K in Col-Gradiska. V Isoli Toyarna strojev-Isola.

Kolesarstvo: Start izpred «Cedasa» v Barkovljah ob 8. uri zjutraj.

Marocco-Aurora (Koper) 3:1 (3:0) v finalu za prvo mesto

Z večerjajo zmago nad enajstot-rice Auroro (Koper) si je Maroco priboril pravico do pravega festivala. Tekma, ki so jo odigrali na igrišču Ponziane, je bila hitra in polna tehničnih fines, predvsem s strani tržaške enajstotrice, ki je svojo tehnično in terensko premoč tudi izrazila in že v prvem polčasu trikrat potresla nasprotnikovo mrežo. V drugem polčasu se je Koperčanom posrečilo zabit čestni gol. Da ni koprska enajstotrica doživela hujšega poraza, se ima za hvaliti odličnemu vratarju in pa golovim prečiškam.

Otroci odhajajo na počitnice

Včeraj zjutraj okrog 6.30 je bilo pred Domom pristanških delavcev v Trstu vse živo. Okrog 80 otrok, med katerimi jih je bilo 22 iz Milja, so se zbrali pred Domom in čakali avtobuse, ki naj bi jih peljali v počitniško kolonijo v Sempeter pri Gorici.

Ko so končno le dočakali avto-buse, so med veselimi klicanjem in smehom naglo spetali vanje. Z njimi je odšel okrog deset vzgojiteljev, ki so komaj brzdali veselo družbo. V Sempeterju jih bodo nastanili v villi grofa Coroninija, kjer bodo preželi tri tedne v prijetnem ozračju gorške oklice.

Tudi otroci iz Sempetra so se menjali zrak in so jih okrog 60 poslali v počitniško kolonijo v Porogorcu. S tem je bil zaključen odhod prve skupine otrok v počitniško kolonijo.

Nov občinski svet v Nabrežini ZVU se je zopet enkrat spomnil Nabrežincev. Prvič je vrgla naše ljudske organizacije iz njihovih prostorov na cesto ter tako pripravila teren za svojo nadaljnje «demokratske» ukrepe. Pretkli tedni pa je s posebnim odlokom imenovala tako zvrsti občinski svet. To novost so nam sporočili po radu in v listu «Uzbe liberata», ki ga ljudje pri nas sploh ne čitajo in mnogo jih ne pozna. Ko nas je ZVU tako temeljito «informirala», se ji zdi, da je vse v redu.

V novo imenovani občinski svet so sprejeli ljudi, ki so bili zvesti godevalci fašistov in Nemcev, ali so sodelovali oziroma simpatizirali z belogardi in četniki. In vendar imamo v naši občini vse polno ljudi, ki so bili vedno odlični anti-fašisti, ki so se borili v narodno osvobodilni borbi na strani zavezničarjev in so poleg tega tudi zmogli dobrega in vesnega upravljanja občine. Ali ZVU morda ne ve zanje? Če ne ve, zakaj se ne obrne do naših ljudskih organizacij ali pa ne skliče ljudstva na zborovanje? Mi-slimo, da ima ljudstvo edino pravo ko imenovati tiste, ki naj bi vodili njegovo upravo in jih tudi najbolje pozna.

ZPRED SODIŠČA

Nadaljevanje razprave proti tihotapcem

Včeraj zjutraj je pred inspektor Lugnani. Potem ko so ustavili avtomobil s tihotapci, je inspektor Lugnani preiskal avtomobil, v ga-raži Milano in našel v njem še skrite pakete cigaret, S papirke, ki jih je raztrgal De Salvo, je sestavil potna dovoljenja za izhod iz cone A in dovoljenje za izpreminjanje avtomobilske evidenčne tablice. Vse te listine so imele uradni pečat, podpis pa so bili ponarejeni. V listi-ki De Salvo je našel še železniške listice za Milan, Florenco in Bologno in neto pogodbo, sklenjeno med Curkovi in gospo De Salvo, s katero se je gospa obvezala, skrbeti za avtomobilske gume in stroje v aktovki, ki jo je imel De Salvo pa je bila policijska suknja s čimom policijskega narednika. Na inspek-torjevo vprašanje, zakaj je De Salvo skrbel policijski suknje v aktovki, ta ni znal dati pravega odgo-vora. De Salvo pa je bil tisti večer v civilni obleki. Naslednje jutro je inspektor Lugnani napravil hišno preiskavo na domu De Salvo. Na domu je našel bateno knjižico s 50.000 lirami in 200.000 lir v gotovu-lini. Ker pri dosedanjem potoku razprave ni bil še omenjen tihota-pec Refolio, je advokat Lazzaro vprašal, zakaj sploh sedel njegov klient na tihotapca. Predsednik sodišča major Bayliss pa mu je od-govoril, naj raje ne načetaja tega vprašanja, ker je bolje zanj. Brat obtožbenega Curka je na vsak način skušal dokazati, da ni obstojala listi-kovalska družba. Priča ni vedel, če je De Salvo od časa do časa po-ključal kakega tihotapca, da so na-javili skupno vožnjo. Tudi ni bilo govora pri tem o delitvi skupnega dobička, temveč je De Salvo spriči za vsako polovanje izplačati določeno vsoto. Avtomobil je bil last nj-hovoga očeta. Pramtano dovoljenje pa je bilo izjavljeno na ime nje-govega brata tihotapca Curka. Tega so prebrali zapisnik izjav, ki jih je dal De Salvo na policiji, je branil-ec Presti omenil, da je na zapiski-ku nekaj zapisanega, kar De Salvo sploh ni izjavil na policiji. Major Bayliss je odvetniku takoga policije, če nima dokazov. Sicer se mu lahko pripeti, kaj nepriljetnega.

Zopet sodijo partizane

Pred porotnim sodiščem se je včeraj popoldne začela razprava, ki so jo zjutraj odgodili, proti šestim partizanom. Obtoženi so, da so no-veembra meseca 1943 l. justificirali in vrgli v kraško jamo Milko in Ludvika Modare, ker sta vohunila v korist Nemcev. Trije obtoženci so bili prisotni na razpravi, trije pa odsotni. Prisotnega obtožena Zerjela brani odvetnik Foresio, Perhava Franco ter Perhava Antona pa brani odvetnik Moro. Odsotna Glavino Oskarja, Mevljo Franciško in Petarosa Draga pa brani advokat Bresina.

Takoj na začetku razprave so odvetniki opozorili sodišče, da ni to sodišče pristojno soditi obtožencem, ki so bili tedaj člani Jugoslovanske armade. Advokat Moro pa je zahteval za obtožence amnestijo. Sodišče se je zato umaknilo na so-vetovanje in po nekaj minutah sklenilo, razpravo nadaljevati.

Prisrčen sprejem kamerada Pasinija

Včeraj zjutraj je pred inspektor Lugnani. Potem ko so ustavili avtomobil s tihotapci, je inspektor Lugnani preiskal avtomobil, v ga-raži Milano in našel v njem še skrite pakete cigaret, S papirke, ki jih je raztrgal De Salvo, je sestavil potna dovoljenja za izhod iz cone A in dovoljenje za izpreminjanje avtomobilske evidenčne tablice. Vse te listine so imele uradni pečat, podpis pa so bili ponarejeni. V listi-ki De Salvo je našel še železniške listice za Milan, Florenco in Bologno in neto pogodbo, sklenjeno med Curkovi in gospo De Salvo, s katero se je gospa obvezala, skrbeti za avtomobilske gume in stroje v aktovki, ki jo je imel De Salvo pa je bila policijska suknja s čimom policijskega narednika. Na inspek-torjevo vprašanje, zakaj je De Salvo skrbel policijski suknje v aktovki, ta ni znal dati pravega odgo-vora. De Salvo pa je bil tisti večer v civilni obleki. Naslednje jutro je inspektor Lugnani napravil hišno preiskavo na domu De Salvo. Na domu je našel bateno knjižico s 50.000 lirami in 200.000 lir v gotovu-lini. Ker pri dosedanjem potoku razprave ni bil še omenjen tihota-pec Refolio, je advokat Lazzaro vprašal, zakaj sploh sedel njegov klient na tihotapca. Predsednik sodišča major Bayliss pa mu je od-govoril, naj raje ne načetaja tega vprašanja, ker je bolje zanj. Brat obtožbenega Curka je na vsak način skušal dokazati, da ni obstojala listi-kovalska družba. Priča ni vedel, če je De Salvo od časa do časa po-ključal kakega tihotapca, da so na-javili skupno vožnjo. Tudi ni bilo govora pri tem o delitvi skupnega dobička, temveč je De Salvo spriči za vsako polovanje izplačati določeno vsoto. Avtomobil je bil last nj-hovoga očeta. Pramtano dovoljenje pa je bilo izjavljeno na ime nje-govega brata tihotapca Curka. Tega so prebrali zapisnik izjav, ki jih je dal De Salvo na policiji, je branil-ec Presti omenil, da je na zapiski-ku nekaj zapisanega, kar De Salvo sploh ni izjavil na policiji. Major Bayliss je odvetniku takoga policije, če nima dokazov. Sicer se mu lahko pripeti, kaj nepriljetnega.

Prisrčen sprejem kamerada Pasinija

MLADINA KUPUJ SVOJ LIST «GLAS MLADIH!»

FIZKULTURA

Nedeljski nogomet košarka in kolesarstvo

Ljubitelji športa bodo imeli zopet izredno razbuzano športno nedeljo s populim nogometnim programom pokrajinskega prvenstva, finančnih tekem okrožnega prvenstva, tekem za pokal «Vatove Zvesti», tekem v košarki za pokrajinsko prvenstvo in kolesarsko dirko. Športna nedelja torej, ki bo nudila dovoli športnega užitka in zabave. Spored prireditelj je naslednji:

Pokrajinsko prvenstvo: V Trstu na igrišču Pomazana ob 10. uri Skednjo-Torpedo; ob 16. uri Gaslini-Isola. V Rankah ob 17. uri Ronke-Tovarna strojev. V Kopru ob 16.30 Koper-Milje. V Krmini ob 14. uri Krimin-Rudar. V Mirnu ob 10. uri Gorica-Gradiska. V Pulju ob 16. uri Pulj-Montebello